Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0300

VKEde ja kasvufirmade juurdepääs rahastamisele

Euroopa Parlamendi 26. novembri 2025. aasta resolutsioon VKEde ja kasvufirmade juurdepääsu kohta rahastamisele (2025/2072(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatist „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025)0030),

– võttes arvesse komisjoni 28. mai 2025. aasta teatist „ELi idu- ja kasvufirmade strateegia Euroopa kui eelistatud alustamis- ja laienemiskoht“ (COM(2025)0270),

– võttes arvesse komisjoni 21. mai 2025. aasta teatist „Ühtne turg: meie Euroopa koduturg ebakindlas maailmas Ühtse turu lihtsamaks, sujuvamaks ja tugevamaks muutmise strateegia“ (COM(2025)0500),

– võttes arvesse Budapesti deklaratsiooni, mis võeti vastu riigipeade ja valitsusjuhtide 8. novembri 2024. aasta mitteametlikul kohtumisel,

– võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 18. juuli 2024. aasta dokumenti „Euroopa valik. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029“,

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga aruannet „Survey on the Access to Finance of Enterprises in the euro area – First Quarter of 2025“ (Ülevaade euroala ettevõtjate juurdepääsust rahastamisele – 2025. aasta esimene kvartal), mis avaldati 2025. aasta aprillis,

– võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatist „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ (COM(2025)0124),

– võttes arvesse komisjoni aruannet „Survey on the access to finance of enterprises (SAFE) – Analytical report 2024“ (Ülevaade ettevõtjate juurdepääsust rahastamisele – 2024. aasta analüütiline ülevaade), mis avaldati 2025. aasta jaanuaris,

– võttes arvesse Mario Draghi aruannet „Euroopa konkurentsivõime tulevik“ (edaspidi „Draghi aruanne“), mis avaldati 2024. aasta septembris,

– võttes arvesse komisjoni 25. juuli 2024. aasta aruannet „Annual Report on European SMEs 2023/2024“ (Aastaaruanne Euroopa VKEde kohta 2023/2024),

– võttes arvesse Enrico Letta aruannet „Much more than a market“ (Palju enamat kui turg) (edaspidi „Letta aruanne“), mis avaldati 2024. aasta aprillis,

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 17. ja 18. aprilli 2024. aasta erakorralise kohtumise järeldusi,

– võttes arvesse oma 14. detsembri 2023. aasta resolutsiooni innovatsiooni ning tööstusliku ja tehnoloogilise konkurentsivõime suurendamise kohta idu- ja kasvufirmadele soodsa keskkonna loomisega[1],

– võttes arvesse komisjoni 12. septembri 2023. aasta teatist VKEde abipaketi kohta (COM(2023)0535),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0185/2025),

A. arvestades, et mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (MVKEd) on Euroopa ettevõtluse alustala, sest 2023. aastal oli ELis VKEde osakaal kõigist ettevõtjatest 99,8 %, tööhõivest 65,2 % ja finantssektorivälisest lisandväärtusest 53,1 %[2];

B. arvestades, et kogu ELis tervikuna, kuid eelkõige selle suurimate liikmesriikide majanduses on kasv praegu aeglane ja valitsevad probleemid, sest ettevõtted on võrreldes kolmandate riikide ettevõtetega vähem konkurentsivõimelised ning seda süvendavad pandeemia tagajärjed, energiakriis ja Venemaa Ukraina-vastane agressioon, mis on eriti palju mõjutanud VKEsid ja ELi idapiiril asuvate riikide majandust;

---

1 ELT C, C/2024/4182, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4182/oj.

2 Katsinis, A., Lagüera-González, J., Di Bella, L., Odenthal, L., Hell, M. jt, „Annual Report on European SMEs 2023/2024“ (Aastaaruanne Euroopa VKEde kohta 2023/2024), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024, https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf.

C. arvestades, et Euroopa VKEd on oma tegevusalade, tööstusharude, rahavajaduse, asukoha, omandilise kuuluvuse, ärimudeli ja innovatsioonisuutlikkuse poolest erinevad ning seetõttu on erinevad ka nende probleemid ja rahavajadus ning lahendusteks on vähe võimalusi; arvestades, et enamik Euroopa VKEsid tegutseb peamiselt omaenda riigi piires; arvestades, et ELis tegutsevad suhteliselt vähesed VKEd ka väljaspool oma riiki ning liidust väljapoole ekspordivad väga vähesed;

D. arvestades, et Draghi aruandes märgitakse, et VKEde suurimate probleemide hulka kuuluvad regulatiivsed takistused ja halduskoormus, sest aruandlust käsitlevaid norme, millest enamik on kehtestatud peamiselt Euroopa rohelise kokkuleppe alusel, peab investeerimistakistuseks üle 60 % ELi ettevõtetest ning 55 % VKEdest peab oma suurimaks probleemiks regulatiivseid takistusi ja halduskoormust ning idufirmade ja mikroettevõtjate puhul on see osakaal veel suurem, ning soovitab VKEd proportsionaalsust arvestades normide täitmise kohustusest vabastada ja märgib, et VKEde jõukuse suurenemiseks on tähtsaim lihtsam, prognoositavam ja konkurentsivõimelisem õigusraamistik ning Euroopa rohelise kokkuleppe läbivaatamine;

E. arvestades, et komisjoni eesmärk on parandada VKEde rahasaamisvõimalusi, et suurendada majandustegevuse ulatust, vähendada ebatõhusust ja edendada koostalitlusvõimet, ning ta on seadnud eesmärgiks vähendada VKEde aruandluskoormust vähemalt 35 % ning on teada andnud, et VKEde konkurentsivõime kohta tehakse mõjuhinnangutes uut moodi kontroll; arvestades, et nende algatustega peab kaasnema hästi väljaarendatud riskikapitali ökosüsteem, pidades silmas, et institutsionaalsed investorid, nagu kindlustusandjad, annavad VKEde rahastamisse riskide ülekandmise ja ümberkujundamise kaudu suure panuse, ning pidades ühtlasi silmas seda, et erinevalt Ameerika Ühendriikidest saadakse Euroopa Liidus suurim osa kapitalist pankadelt ning Euroopa investeerimiskultuuri ja maailma teiste piirkondade vahel, eelkõige riskikapitali ja äriinglite investeeringute puhul valitsevad suured erinevused; arvestades, et seetõttu on VKEdel eriti raske, kui pangalaenu saamise tingimusi karmistatakse;

F. arvestades, et Euroopas puudub uuenduslike ettevõtete kasvuks ning digitaalsesse taristusse tehtavateks edasisteks investeeringuteks ja selles valdkonnas tehtavateks edusammudeks vajalik dünaamilisem ja soodsam keskkond ning seetõttu on ligi 30 % ükssarvikutest viidud mujale[3];

---

3 Draghi, Mario, „The Future of European Competitiveness – A Competitiveness Strategy for Europe“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik – Euroopa konkurentsivõime strateegia), 2024, https://commission.europa.eu/document/97e481fd-2dc3-412d-be4c-

G. arvestades, et komisjon on avaldanud idu- ja kasvufirmade strateegia ning ELis on ettevõtluse, innovatsiooni ja digiülemineku edendamiseks tehtud mitmesuguseid algatusi, nagu idu- ja kasvufirmade strateegia, ökoinnovatsiooni tulemustabel, teadmus- ja innovatsioonikogukonnad, Euroopa klastrite koostööplatvorm, digikümnend ja digitaalse ühtse turu strateegia ning rahastamisprogrammid, mis on suunatud innovatsioonile muudes poliitikavaldkondades;

Üldised kaalutlused

1. on seisukohal, et kasutamaks ära kogu liidu turu täielikku potentsiaali ja aitamaks muuta liidu majandust konkurentsivõimelisemaks, tuleb luua soodsad turutingimused, et Euroopa ettevõtted saaksid Euroopas innovatsiooniga tegeleda, tegevust alustada, väärtust luua, kasvada ja laieneda; tunnistab, et õiguslik killustatus on üks teguritest, mis takistab kasvufirmadel ühtse turu täielikku potentsiaali ära kasutamast; märgib, et VKEdel tuleb eri liikmesriikides ja piirkondades täita rahastamistingimusi ja -nõudeid, mis ei ole omavahel võrdsed ning mis on seotud ettevõtte spetsiifiliste teguritega, geograafilise asukohaga (nt asukoht äärealal, äärepoolseimas piirkonnas või saarel) ning majanduskeskkonnaga, ning seetõttu vajavad nad sellistele eripäradele ja väiksemate riikide majanduse vajadustele kohandatud lahendusi;

2. väljendab heameelt selle üle, et tänu Draghi aruandele ja Letta aruandele on mõistetud, et ühtne turg peab olema konkurentsivõimelisem, vähem killustatud ja vähem bürokraatlik; kutsub komisjoni üles võtma arvesse nendes aruannetes esitatud soovitusi, milles märgitakse, et nii regulatiivsel kui ka poliitilisel tasandil on vaja viivitamatut ja otsustavat tegutsemist; peab sellega seoses kahetsusväärseks ülemäärast koormust, mida VKEdel on tulnud taluda Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevate eri kohustuste täitmise tõttu; on veendunud, et kui idu- ja kasvufirmade kohta kehtestataks spetsiaalne määratlus, oleks neil nende konkreetsetele vajadustele kohandatud meetmete kaudu suuremad võimalused toetust saada;

3. tunnistab, et VKEde peamine välisrahastamisallikas on liidus endiselt pangalaenud; rõhutab traditsiooniliste pangandusmudelite, sealhulgas väikeste piirkondlike pankade, hoiupankade, ühistupankade ja avaliku sektori asutuste olulist rolli;

4. rõhutab, et EL peaks nii Euroopa kui ka rahvusvahelise kapitali ja investeeringute kaasamiseks püüdma muuta ettevõtluskeskkonda lihtsamaks ja atraktiivsemaks; rõhutab, et tuleb edendada kasvufirmade ökosüsteemi, mis tugineb peamiselt

---

f152a8232961_en.

erainvesteeringutele ning avaliku ja erasektori partnerlustele, mis aitaks kaasata kapitali ja suurendaks ettevõtete rahasaamisvõimalusi; rõhutab, et piirkondlikke ja kohapealseid eriteadmisi omavatel pankadel on VKEde rahastamisel oluline ja hästi väljakujunenud roll, mis tuleneb nende pikaajalistest suhetest selliste ettevõtetega;

5. juhib tähelepanu erilistele probleemidele, millega Euroopa kasvufirmad hilises kasvuetapis raha saamisel kokku puutuvad; märgib, et paljud suure potentsiaaliga ELi ettevõtted sõltuvad endiselt välismaisest riskikapitalist ja välisinvestoritest ning suurel osal hilisema rahastamise voorudest on eesotsas väljastpoolt Euroopat pärit investorid; rõhutab, et liidus tuleb luua atraktiivsemad investeerimistingimused; rõhutab, et rahasaamisvõimalused peaksid sõltuma majandusliku tõhususe, kasumlikkuse ja skaleeritavuse kriteeriumidest, olenemata kapitali päritolust, ning tuletab meelde, et avatud ja ülemaailmne konkurents investeeringute ligimeelitamiseks on kasulik nii ettevõtetele kui ka innovatsioonile; rõhutab sellega seoses, et hiljuti võeti vastu ELi noteerimist käsitlev õigusakt[4], mis lihtsustab igas suuruses äriühingute, sealhulgas VKEde noteerimist Euroopa börsidel;

6. võtab teadmiseks, et komisjon avaldas Euroopa idu- ja kasvufirmade strateegia, mis peaks edendama innovatsiooni ja lahendama probleeme, millega novaatorid, ettevõtete asutajad, idu- ja kasvufirmad peavad ELis toime tulema; rõhutab, et kuigi strateegias antud hinnang on mingis osas korrektne, peavad kavandatud meetmed olema ambitsioonikamad, pannes rõhku kõigi selliste ELi õigusaktide kehtetuks tunnistamisele, mis tekitavad tarbetut bürokraatlikku koormust, mis takistab ettevõtete loomist ja

---

4 Noteerimist käsitlev õigusakt koosneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta määrusest (EL) 2024/2809, millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1129, (EL) nr 596/2014 ja (EL) nr 600/2014, et muuta liidu avalikud kapitaliturud äriühingute jaoks atraktiivsemaks ning hõlbustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu kapitalile (ELT L, 2024/2809, 14.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2809/oj), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta direktiivist (EL) 2024/2810, mis käsitleb mitu häält andvate aktsiatega aktsiastruktuure äriühingutes, kes taotlevad oma aktsiate kauplemisele võtmist mitmepoolses kauplemissüsteemis (ELT L, 2024/2810, 14.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2810/oj), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta direktiivist (EL) 2024/2811, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL, et muuta liidu avalikud kapitaliturud äriühingute jaoks atraktiivsemaks ning hõlbustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu kapitalile, ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/34/EÜ (ELT L, 2024/2811, 14.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2811/oj).

laienemist; palub komisjonil lisada strateegias nimetatud prioriteetsete sektorite hulka põllumajanduse;

7. on seisukohal, et see, kas VKEdel ja kasvufirmadel on lihtsam raha saada, sõltub i) bürokraatliku ja regulatiivse koormuse, sealhulgas pikkade loamenetluste, kulukate aruandlusnõuete ning regulatiivse keskkonna keerukuse ja prognoosimatuse järsust ja pidevast vähenemisest, ii) suuremast suutlikkusest kaasata erainvesteeringuid ja -hoiuseid, iii) kasvufirmade rahastamispuudujäägi ületamisest ja iv) ELis konkurentsivõimelise kapitaliturgude ökosüsteemi tugevdamisest; rõhutab, et seetõttu peab komisjoni lõppeesmärk olema liikmesriikide pädevust ja subsidiaarsuse põhimõtet austava Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu väljakujundamine;

Bürokraatliku ja regulatiivse koormuse vähendamine

8. tuletab meelde, et suur hulk paljulubavaid Euroopa idu- ja kasvufirmasid viiakse Euroopa koormava, aeglase, killustatud ja ettearvamatu regulatiivse keskkonna tõttu kolmandatesse riikidesse; rõhutab, et kui seda suundumust olulise lihtsustamise abil ei muudeta, jääb Euroopa ka edaspidi osast ettevõtetest ilma just siis, kui need on strateegilisemas mõttes kõige tähtsamas kasvuetapis, mis vähendab töökohtade loomist ja aeglustab majanduskasvu; peab kahetsusväärseks, et maksu- ja regulatiivsed künnised pärsivad ettevõtete kasvu, sest künniste tõttu suureneb ettevõtte koormus, kui ettevõte ületab teatava suuruse või käibe;

9. nõuab, et lihtsustada püütaks veel rohkem, ja innustab komisjoni esitama ettepanekuid, mis lähevad komisjoni koondlihtsustamispakettidest kaugemale ning millega kehtestatakse idufirmasid soosivad reeglid ja raamistikud, mis soodustavad idu- ja kasvufirmade kasvu, skaleeritavust ja piiriülest tegevust, tagades samal ajal tarbijakaitse, andmekaitse ja ausa konkurentsi; tuletab meelde, et komisjon on võtnud kohustuse vähendada kõigis valdkondades bürokraatiat horisontaalse tegutsemisviisi abil, ning nõuab ELi õigustiku süstemaatilist läbivaatamist, et teha kindlaks ja kõrvaldada VKEde regulatiivsed takistused;

10. rõhutab, et pärast seda, kui komisjon võttis vastu teise koondpaketi, on programmi „InvestEU“ rakendamisel vaja ühtlustatud protsesse, et VKEdel, sealhulgas kõige väiksematel VKEdel, oleks lihtsam saada rahalist toetust, mida nad kasvuks ja innovatsiooniks vajavad; rõhutab, kui oluline on tagada, et õigusraamistikud ja ELi rahastatavad vahendid oleksid VKEde suuruse ja haldussuutlikkusega proportsionaalsed ning oleksid kohandatud VKEdele, mitte üle võetud suurematele ettevõtetele esitatavatest nõuetest;

11. märgib, et pankadele mitme regulatiivse nõude kehtestamine võib VKEdele laenu andmist mõjutada negatiivselt; rõhutab, kui oluline on

vältida topeltaruandlusnõudeid ja mitut aruandluskanalit, mis tekitavad tarbetut halduskoormust, eelkõige väiksematele pankadele; kutsub komisjoni üles hindama Euroopa Pangandusjärelevalve ja ühtse järelevalvemehhanismi abil, kuidas kehtivad reeglid VKEdele laenu andmist mõjutavad; rõhutab, et panganduse reguleerimisel tuleb kohaldada proportsionaalsuse põhimõtet;

12. nõuab tungivalt, et komisjon hindaks kehtivaid regulatiivseid kohustusi, mis koormavad ettevõtjaid, näiteks kestliku rahanduse raamistikku, mis Euroopa VKEdele ei sobi, ja muid Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevaid kohustusi, ning töötaks välja proportsionaalsuse künnised, mille alusel VKEd ülemäärastest kohustustest vabastada; väljendab heameelt selle üle, et VKEde konkurentsivõime kohta on kavas teha uut moodi kontrolli; kutsub komisjoni üles tagama, et kõik kestlikkusaruandluse standardid oleksid lihtsad ja vabatahtlikud, ning vaatama läbi kolmanda sambaga panganduse jaoks kehtestatavad avalikustamise nõuded, mis võivad kaudselt tekitada VKEdest klientidele ebaproportsionaalseid andmenõudeid;

13. rõhutab, et põhimõte „üks sisse, üks välja“, mida praktikas piisavalt ei rakendata, ei ole piisav, ning kutsub komisjoni üles esitama ambitsioonikama lihtsustamisstrateegia, mis tagaks õiguskindluse ja prognoositavuse ning mille raames vaadataks läbi ka 2. ja 3. tasandi õigusaktid; rõhutab, et komisjoni aruandluskohustuste 35 % vähendamise eesmärk peab olema mõõdetav ja tulemused peavad olema jälgitavad, koos selge ajakava, peamiste tulemusnäitajate ja eesmärgipärase jälgimismetoodikaga;

Erakapitali ja -hoiuste kättesaadavaks tegemine

14. märgib, et komisjoni eesmärk on luua hoiuste ja investeeringute liit, mis peab hõlmama mitte ainult ELi tasandi meetmeid, vaid ka selliste vahendite, lahenduste ja parimate tavade väljatöötamist, mille puhul arvestatakse ja toetatakse liikmesriikide riigitasandi meetmeid ning edendatakse piiriülest sidusust ja kriitiliste erinevuste järkjärgulist vähendamist;

15. kutsub komisjoni üles parandama investorite võimalusi saada teavet ja kaitset, kasutades samal ajal ära lihtsustatud jaetoodete potentsiaali, et aidata suunata kodumajapidamiste hoiuseid kapitaliturgudele, ning tuletab meelde pensionifondide ja kindlustusandjate olulist rolli selle suunamise hõlbustajatena; võtab teadmiseks märgisega „Finance Europe“ seotud algatuse, mis peaks võimaldama hoiustajatel, kes soovivad investeerida oma hoiuseid Euroopa ettevõtetesse, anda liidu majanduse rahastamisse otsese panuse; rõhutab, et see märgis ei tohiks tekitada ettevõtetele täiendavat halduskoormust;

16. peab kahetsusväärseks, et Euroopa riskikapitalifondide (EuVECA) määrusel[5] on olnud kohalikele riskikapitaliturgudele väga väike positiivne mõju; väljendab heameelt selle üle, et hoiuste ja investeeringute liitu käsitlevas komisjoni teatises keskendutakse noortele uuenduslikele VKEdele ette nähtud riskikapitalile, kuid peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepanek EuVECA kohta on edasi lükatud 2026. aasta kolmandasse kvartalisse; kutsub komisjoni üles kaaluma 100 000 euro suuruse investeeringute miinimumkünnise kaotamist, et erahoiustajatel oleks võimalik investeerida alternatiivsetesse fondidesse; nõuab tungivalt, et komisjon innustaks liikmesriike looma VKEdesse investeerivatele riskikapitalifondidele atraktiivseid ja stabiilseid maksu- ja õigusraamistikke;

17. rõhutab igati, et tuleb parandada ELi kodanike ja ettevõtjate finantskirjaoskust ning edendada paremaid hoiustamis- ja investeerimistingimusi, mis võimaldavad hoiustamiselt investeerimisele üle minna teadlikult ja sõltumatult; kutsub komisjoni üles lisama ettevõtluse tulevase finantskirjaoskuse strateegia kohaldamisalasse ja liikmesriikidele mõeldud töövahendisse, et tõhustada sellealast koordineerimist;

18. nõuab, et avaliku sektori rahalisi vahendeid ei kasutataks mitte toetuste andmiseks, vaid erainvesteeringute kaasamise soodustamiseks ning mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele rohkemate eravahendite kättesaadavaks tegemiseks; tuletab meelde, et enamik neist investeeringutest peab tulema erasektorist, ning rõhutab, et seda tuleb stimuleerida atraktiivsete ja stabiilsete maksu- ja õigusraamistikega, mis on huvipakkuvad nii kutselistele kui ka jaeinvestoritele; tuletab meelde praegust struktuurset kallutatust laenude suunas ja peab vajalikuks algatada arutelu, mis puudutab omakapitali maksusoodustuste vajadust, ning ergutada riskikapitali pidamist traditsioonilise pangandusärimudeli osaks, seadmata ohtu finantsstabiilsust;

19. rõhutab, et avalikul sektoril võib olla erakapitali kaasamisel tähtsaim roll, eelkõige sektorites, kus osalistel on eri hulgal teavet, või vähearenenud finantsturgudega piirkondades; nõuab, et avaliku sektori vahendeid kavandataks tõhusalt, need oleksid konkurentsineutraalsed ja keskenduksid mõjule, kaasates võimalikult palju erainvesteeringuid; rõhutab sellega seoses, et erainvesteeringute kaasamiseks tuleb täielikult ära kasutada Euroopa Investeerimispanga (EIP) Grupi potentsiaali ning EIP Grupp peab eraldama VKEde innovatsiooniprojektidele ning idu- ja kasvufirmadele rohkem vahendeid; rõhutab peale selle Euroopa Regionaalarengu Fondi rolli, eriti piirkondades, kus laenusaamisvõimalused on piiratud, ja arvestades seda, et

---

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 345/2013 Euroopa riskikapitalifondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/345/oj).

laenukulud on ELis erinevad, mis seab mõne liikmesriigi VKEd ebasoodsasse olukorda;

20. võtab teadmiseks, et avaldati väärtpaberistamisraamistiku läbivaatamise tulemused, ja kutsub komisjoni üles muutma selle raamistiku paindlikumaks, et krediidiasutused saaksid ettevõtetele, sealhulgas VKEdele, pakkuda rohkem raha ja toetada nende kasvu ilma läbipaistvuse ja krediidikvaliteedi halvenemiseta; rõhutab sellega seoses, et riski olulise osa ülekandmise raamistiku usaldusväärsust tuleb suurendada, suurendades riskitundlikkust ja parandades järelevalvet, aidates sellega kaasa lihtsustamisele;

21. peab kiiduväärseks, et komisjon kavatseb välja töötada ELi investeerimishoiuse konto kava, mis peaks sisaldama i) lihtsustatud maksudeklaratsiooni menetlust, ii) kaasnevaid maksusoodustusi ja iii) investeeringute geograafilisele asukohale, sektorile, hoiuste piirmääradele ja minimaalsele hoidmisajale seatud piirangute puudumist;

22. tunnistab, et erasektoril on ELi majanduskasvus ja jõukuses keskne roll; rõhutab, et kõik kapitaliturgude integreerimisel tehtavad edusammud peavad põhinema majandusliku vabaduse, konkurentsi ja õiguskindluse põhimõtetel;

23. rõhutab, et otseste teiseste tehingute Euroopa turg, kus saaks kaubelda hilise etapi ja esmase avaliku pakkumise eelse etapi idufirmade aktsiate ja osadega, tugevdaks liidu rahastamise ökosüsteemi, kui see tagab liikmesriikidele võrdsed tingimused, takistab finantstegevuse koondumist ainult vähestesse jurisdiktsioonidesse ja austab täielikult riikide pädevust;

24. märgib, et uuestisõnastatud finantsinstrumentide turu direktiivis[6] (MiFID II) nähakse ette spetsiaalne VKEde kasvuturgude kategooria, mis peaks rahuldama väiksemate ettevõtete erivajadusi; kutsub komisjoni üles seda vahendit edasi arendama, luues paindlikuma reguleerimiskorra, mis vastab väikeste ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate vajadustele;

Kasvufirmade rahastamispuudujäägi ületamine

25. peab kahetsusväärseks, et kuna kasvufirmadele liidu turul atraktiivseid rahastamisvõimalusi ei ole ja konkurentsivõimeline regulatiivne keskkond puudub, jõuavad paljud Euroopa ettevõtjad lõpuks kolmandates riikides asuvate riskikapitaliettevõtjate kasutamiseni ja hakkavad ettevõtte kasvatamiseks tegutsema

---

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj).

kolmandate riikide turul; väljendab muret selle pärast, et ELis on üha rohkem maksejõuetuid VKEsid[7]; peab esmatähtsaks tegeleda selliste algpõhjustega nagu pikaajalise kapitali puudumine, kasvamisel tekkiv maksusurve ja ebaproportsionaalne halduskoormus;

26. mõistab, et kasvulõhe vähendamisel on keskse tähtsusega Euroopa institutsionaalsete investorite, eelkõige kindlustusandjate, pankade ja pensionifondide kaasamine; märgib, et Euroopas tuleb suurendada riskikapitalifondide osakaalu, et pakkuda kasvufirmadele rohkem rahalisi vahendeid, mille jaoks on vaja soodsamat riskikapitalirahastuse raamistikku ja turvalisi välismaiseid otseinvesteeringuid ELis; kutsub komisjoni üles innustama vähearenenud pensionisüsteemidega liikmesriike arendama välja täiendavat (teise samba) pensionisektorit, mis võiks aidata luua riskikapitaliturge, ning looma regulatiivse keskkonna, mis soodustab institutsionaalsete investorite omakapitaliinvesteeringuid; tuletab meelde, et komisjon on võtnud kohustuse töötada välja riskivähendusmeetmed, et kaasata erasektori rahalisi vahendeid kommertspankadest ning investoreid ja riskikapitali;

27. innustab komisjoni tugevdama kaasinvesteerimisplatvorme, sealhulgas piirkondlikke investeerimisvahendeid ja äriinglite võrgustikke, et kaasata erakapitali ja kõrvaldada suure kasvupotentsiaaliga ja innovatsioonipõhiste VKEde jaoks varajases etapis esinevad püsivad rahastamispuudujäägid; nõuab tulevase Euroopa tehnoloogialiidrite algatuse 2.0 piisavat kapitaliseerimist ja sihtotstarbelisi ELi rahastamiskavasid, millega toetatakse idu- ja kasvufirmadest tehnoloogiaettevõtete jaoks rahaliste vahendite kogumist ja nende ettevõtete noteerimist; rõhutab EIP Grupi volitusi toetada VKEsid, nõudes tungivalt, et see võtaks vastu paindlikuma riskihindamisraamistiku ja tagaks, et uus TechEU platvorm on ühtlustatud menetluste kaudu kõigis liikmesriikides laialdaselt kättesaadav; nõustub Euroopa hoiuste ja investeeringute liitu käsitlevas teatises esitatud seisukohaga, et ELi tasandi avaliku sektori rahaeraldised on tähtsad, ning pooldab seetõttu ELi vahendite ümbersuunamist vähematele ja paindlikumatele programmidele, mille puhul võib ressursse aja jooksul ühe prioriteedi alt teise alla ümber paigutada;

28. rõhutab, et tuleb luua õiged tingimused kodanike hoiuste suunamiseks tootlikesse investeerimisvahenditesse, mis on kasulikud nii VKEdele kui ka kasvufirmadele; innustab komisjoni kõrvaldama

---

7 Katsinis, A., Lagüera-González, J., Di Bella, L., Odenthal, L., Hell, M. jt, „Annual Report on European SMEs 2023/2024“ (Aastaaruanne Euroopa VKEde kohta 2023/2024), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024, https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf.

jaeinvesteerimistoodetega tegelemist pärssivad regulatiivsed tegurid ning tagama jaeinvestoritele investeerimisotsuste tegemisel piisava kaitse; tunnistab, et ühisrahastus ja tehnoloogiad, nagu nutilepingud ja detsentraliseeritud rahandus, võivad suurendada VKEde võimalusi saada otserahastust, ning nõuab tungivalt, et komisjon vaataks oma õigusraamistiku läbi innovatsioonikeskse ja proportsionaalse riskipõhise tegutsemisviisi abil;

29. rõhutab, et ettevõtete kasvule aitab kaasa integreeritum innovatsiooni ökosüsteem, mis hõlmab ülikoolide, idufirmade, suurettevõtete ja riskikapitalistide võrgustikke, ning mida toetab õigus kasutada testimisrajatisi ja tehnoloogiataristut; rõhutab positiivset rolli, mida ettevõtjate foorumid, erasektori kiirendid ja mentorlusvõrgustikud võivad idufirmade kasvu toetamisel etendada, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tuginema sellistele algatustele nagu usaldusväärsete investorite võrgustik, mille eesmärk on kaasata erakapitali Euroopa innovatsioonipüüdluste toetamiseks;

Konkurentsivõimelise ökosüsteemi tugevdamine ELis

30. on seisukohal, et konkurentsivõimeline ELi ökosüsteem peab koosnema nii tugevatest riigisisestest turgudest kui ka tugevast siseturust ning et elujõuline konkurents liikmesriikide vahel, eriti majanduslike ja regulatiivsete tegutsemisviiside osas, innustab liikmesriike säilitama oma majanduse dünaamilisust ja atraktiivsust, kuid tuletab meelde, et liikmesriigid ei tohi luua tõkkeid kapitali tõhusale piiriülesele paigutamisele ega seada prioriteete üksnes investeeringu geograafilise päritolu alusel; nõuab, et komisjoni algatuste puhul austataks selliseid parimaid tavasid ja tuginetaks neile, mis on liikmesriikides juba olnud edukad;

31. nõuab tungivalt, et komisjon keskenduks turgu soodustavatele tingimustele, liikmesriikide asjakohastele ühistele nimetajatele ning vabatahtlikele ja täiendavatele raamistikele, mille eesmärk on turu killustatust järk-järgult vähendada;

32. kutsub komisjoni üles selgitama, millest koosneb 28. režiim, ja tuletab meelde, et kui see kehtestataks, peaks see olema vabatahtlik, austama täielikult liikmesriikide õiguskorda ja olema välja töötatud tihedas koostöös erasektoriga, et pakkuda lihtsustatud raamistikku, mis meelitab erainvestoreid investeerima Euroopa idu-, kasvu- ja VKEdesse ning aitab Euroopa idufirmadel saada ülemaailmseteks tehnoloogialiidriteks;

33. kutsub komisjoni üles töötama liikmesriikide ametiasutuste toetusel välja VKEdele ja kasvufirmadele mõeldud lihtsustatud juhendmaterjalid ja ühtsed kontaktpunktid, et aidata neil ELi eri õigussüsteemides toime tulla selliste küsimustega nagu äriühinguõigus, tööõigus, maksejõuetusõigus, maksuõigus,

intellektuaalomandi õigused ja riigisisesed rahastamisvõimalused; kutsub komisjoni ühtlasi üles parandama VKEde rahasaamisvõimaluste järelevalve vahendeid, sealhulgas kogu ELi hõlmavate näitajate ja tulemustabelite väljatöötamist, mis võivad aidata neil teha kindlaks võimalused kõigis liikmesriikides, loomata uusi aruandluskohustusi ja suurendamata halduskoormust;

o
o o

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.